

Analýza sociálnych vplyvov Vplyvy na hospodárenie domácností, prístup k zdrojom, právam, tovarom a službám, sociálnu inklúziu, rovnosť príležitostí a rovnosť žien a mužov a vplyvy na zamestnanosť (Ak v niektorej z hodnotených oblastí sociálnych vplyvov (bodov 4.1 až 4.4) nebol identifikovaný vplyv, uveďte v príslušnom riadku analýzy poznámku „Bez vplyvu.“.)	
4.1 Identifikujte, popíšte a kvantifikujte vplyv na hospodárenie domácností a špecifikujte ovplyvnené skupiny domácností, ktoré budú pozitívne/negatívne ovplyvnené.	
Vede návrh k zvýšeniu alebo zníženiu príjmov alebo výdavkov domácností? Ktoré skupiny domácností/obyvateľstva sú takto ovplyvnené a akým spôsobom? Sú medzi potenciálne ovplyvnenými skupinami skupiny v riziku chudoby alebo sociálneho vylúčenia? (V prípade vyššieho počtu hodnotených opatrení doplňte podľa potreby do tabuľky pred bod 4.2 ďalšie sekcie - 4.1.1 Pozitívny vplyv/4.1.2 Negatívny vplyv).	
a)	4.1.1 Pozitívny vplyv
b)	Povinné predprimárne vzdelávanie v materskej škole Pozitívny vplyv na hospodárenie rodín bude mať zvýšenie normatívu na dieťa plniace povinné predprimárne vzdelávanie a tiež to, že na každé dieťa plniace predprimárne vzdelávanie sa bude v závislosti od finančných možností rozpočtu kapitoly MŠVVaM SR vyplácať aj príspevok na súčasti výchovy a vzdelávanie a tiež príspevok na dopravu. Hospodárenie domácností pozitívne ovplyvní aj skutočnosť, že všetky deti plniace povinné predprimárne vzdelávanie budú oslobodené od platenia príspevku na čiastočnú úhradu výdavkov materskej školy. Eliminujú sa skryté poplatky, ktoré doposiaľ vytvárajú bariéru v prístupe detí zo sociálne a ekonomicky znevýhodneného prostredia ku kvalitnému predprimárnemu vzdelávaniu v materskej škole. Zároveň sa zvyšuje šanca detí z vylúčených komunít na pravidelnú dochádzku do materskej školy a zníženie rizika predčasného ukončenia školskej dochádzky v budúcnosti. Druhošancové vzdelávanie Rozšírenie druhošancového vzdelávania aj o program na získanie primárneho vzdelania sa týka osôb, ktoré ukončili povinnú školskú dochádzku, no nezískali ani primárne vzdelanie – teda neabsolvovali prvý stupeň základnej školy alebo, v prípade osôb s mentálnym postihnutím, neukončili 9. alebo 10. ročník základnej školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením. Ide o opatrenie, ktoré predstavuje jednu z mála reálnych ciest z generačnej chudoby, keďže umožňuje týmto osobám najprv získať primárne vzdelanie a následne aj úplné základné vzdelanie prostredníctvom programu na získanie nižšieho stredného vzdelania. Tým sa im otvára možnosť ďalšieho vzdelávania, zvyšovania kvalifikácie a postupného uplatnenia sa na trhu práce, čo môže mať dlhodobý pozitívny vplyv na príjmy ich domácností. Doterajšia právna úprava umožňovala organizovanie druhošancového vzdelávania výlučne na úrovni nižšieho stredného vzdelania, a teda len pre osoby, ktoré už dosiahli primárne vzdelanie. Ministerstvo školstva však v praxi eviduje aj potreby a záujem osôb, ktoré nespĺňajú ani túto podmienku. Tieto osoby sú často v obzvlášť znevýhodnenom postavení, pretože nemajú možnosť zapojiť sa do žiadnej formy dodatočného vzdelávania, čím sa ďalej znižuje ich šanca na pracovné uplatnenie a začlenenie do spoločnosti.
c)	Špecifikujte ovplyvnené skupiny: Rodiny z MRK Rodiny detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Jednorodičovské domácnosti a domácnosti s 3 a viac deťmi
d)	Kvantifikujte rast príjmov alebo pokles výdavkov za jednotlivé ovplyvnené skupiny domácností / skupiny jednotlivcov a počet obyvateľstva/domácností ovplyvnených predkladaným návrhom.
e)	- priemerný rast príjmov/ pokles výdavkov v skupine v eurách a/alebo v % / obdobie: - veľkosť skupiny (počet obyvateľov):

	-	-
f)	Dôvod chýbajúcej kvantifikácie:	Kvantifikáciu nie je možné vykonať z dôvodu nedostatku vstupných dát, napr. o počte detí v jednotlivých skupinách plniacich povinné predprimárne vzdelávanie a priemernej výške súčasných poplatkov.
g)	4.1.1.1 Z toho pozitívny vplyv na skupiny v riziku chudoby alebo sociálneho vylúčenia (V prípade významných vplyvov na príjmy alebo výdavky domácností v riziku chudoby, identifikujte a kvantifikujte pozitívny vplyv na chudobu obyvateľstva (napr. znižovanie miery rizika chudoby, priemerný rast príjmov/ pokles výdavkov v skupine))	
h)	Popíšte opatrenie a jeho vplyv na hospodárenie domácností s uvedením, či ide o zvýšenie príjmov alebo zníženie výdavkov:	Zníženie nákladov na predprimárne vzdelávanie zvyšuje dostupnosť a znižuje riziko vylúčenia zo vzdelávacieho systému. Skupina osôb bez primárneho vzdelania sa vo veľkej miere prekrýva so skupinou osôb s nízkymi príjmami. Tieto osoby zároveň čelia zvýšenému riziku dlhodobej nezamestnanosti a závislosti od sociálnych dávok, keďže im chýba aj elementárna kvalifikácia, ktorá je podmienkou pre vstup na trh práce. Zavedenie programu na získanie primárneho vzdelania preto predstavuje kľúčový krok k zníženiu tejto závislosti a k zvýšeniu ich zamestnateľnosti.
i)	Špecifikujte ovplyvnené skupiny:	Rodiny, ktorých aspoň jeden člen je poberateľom dávky v hmotnej núdzi.
	Rodiny z MRK	Jednorodičovské domácnosti a domácnosti s 3 a viac deťmi.
j)	Kvantifikujte rast príjmov alebo pokles výdavkov za jednotlivé ovplyvnené skupiny domácností / skupiny jednotlivcov a počet obyvateľstva/domácností ovplyvnených predkladaným návrhom.	
k)	- priemerný rast príjmov/ pokles výdavkov v skupine v eurách a/alebo v % / obdobie: - veľkosť skupiny (počet obyvateľov):	-
	-	-
l)	Dôvod chýbajúcej kvantifikácie:	Kvantifikáciu nie je možné zabezpečiť pre nedostupnosť dát o výške výdavkov v jednotlivých typoch domácností.
a)	4.1.2 Negatívny vplyv	
b)	Popíšte opatrenie a jeho vplyv na hospodárenie domácností s uvedením, či ide o zníženie príjmov alebo zvýšenie výdavkov:	Bez vplyvu
c)	Špecifikujte ovplyvnené skupiny:	-
	-	-
d)	Kvantifikujte pokles príjmov alebo rast výdavkov za jednotlivé ovplyvnené skupiny domácností / skupiny jednotlivcov a počet obyvateľstva/domácností ovplyvnených predkladaným návrhom.	
e)	- priemerný pokles príjmov/ rast výdavkov v skupine v eurách a/alebo v % / obdobie: - veľkosť skupiny (počet obyvateľov):	-
	-	-
f)	Dôvod chýbajúcej kvantifikácie:	-
g)	4.1.2.1 Z toho negatívny vplyv na skupiny v riziku chudoby alebo sociálneho vylúčenia (V prípade významných vplyvov na príjmy alebo výdavky domácností v riziku chudoby, identifikujte a kvantifikujte negatívny vplyv na chudobu obyvateľstva (napr. zvyšovanie miery rizika chudoby, priemerný pokles príjmov/ rast výdavkov v skupine))	
h)	Popíšte opatrenie a jeho vplyv na hospodárenie domácností s uvedením, či ide o zníženie príjmov alebo zvýšenie výdavkov:	-
i)	Špecifikujte ovplyvnené skupiny:	-
	-	-

j)	Kvantifikujte pokles príjmov alebo rast výdavkov za jednotlivé ovplyvnené skupiny domácností / skupiny jednotlivcov a počet obyvateľstva/domácností ovplyvnených predkladaným návrhom.	
k)	- priemerný pokles príjmov/ rast výdavkov v skupine v eurách a/alebo v % / obdobie:	-
	- veľkosť skupiny (počet obyvateľov):	-
l)	Dôvod chýbajúcej kvantifikácie:	-

4.2 Identifikujte, popíšte a kvantifikujte vplyvy na prístup k zdrojom, právam, tovarom a službám u jednotlivých ovplyvnených skupín obyvateľstva a vplyv na sociálnu inklúziu.

Má návrh vplyv na prístup k zdrojom, právam, tovarom a službám?

Popíšte hodnotené opatrenie, špecifikujte ovplyvnené skupiny obyvateľstva a charakter zmeny v prístupnosti s ohľadom na dostupnosť finančnú, geografickú, kvalitu, organizovanie a pod. Uveďte veľkosť jednotlivých ovplyvnených skupín.

a)	Rozumie sa najmä na prístup k: - sociálnej ochrane, sociálno-právnej ochrane, sociálnym službám (vrátane služieb starostlivosti o deti, starších ľudí a ľudí so zdravotným postihnutím), - kvalitnej práci, ochrane zdravia, dôstojnosti a bezpečnosti pri práci pre zamestnancov a existujúcim zamestnaneckým právam, - pomoci pri úhrade výdavkov súvisiacich so zdravotným postihnutím, - zamestnaniu, na trh práce (napr. uľahčenie zosúladenia rodinných a pracovných povinností, služby zamestnanosti), k školeniam, odbornému vzdelávaniu a príprave na trh práce, - zdravotnej starostlivosti vrátane cenovo dostupných pomôcok pre občanov so zdravotným postihnutím, - k formálnemu i neformálnemu vzdelávaniu a celoživotnému vzdelávaniu, - bývaniu a súvisiacim základným komunálnym službám, - doprave, - ďalším službám najmä službám všeobecného záujmu a tovarom, - spravodlivosti, právnej ochrane, právnym službám, - informáciám, - k iným právam (napr. politickým).	Pozitívny vplyv na prístup: a) K formálnemu vzdelávaniu – prostredníctvom zvýšenej dostupnosti predprimárneho vzdelávania a rozšírenia druhošancového vzdelávania o program na získanie primárneho vzdelania pre osoby, ktoré ukončili povinnú školskú dochádzku bez jeho dosiahnutia. b) K spravodlivosti a rovnosti práv pre príslušníkov národnostných menšín – opatrenia zahŕňajú: - úpravu geografických názvov v edukačných materiáloch pre národnostné školy v štátnom jazyku aj v jazyku príslušnej menšiny, - možnosť poskytovania odborných činností v materinskom jazyku detí a žiakov v systéme poradenstva a prevencie, čím sa odstraňuje jazyková bariéra, - precizovanie definície národnostného školstva a vedenie pedagogickej dokumentácie v súlade s právnymi záväzkami Slovenskej republiky, - umožnenie bilingválneho vzdelávania v jazyku národnostnej menšiny a súčasne v cudzom jazyku, - umožnenie bilingválneho vzdelávania v jazyku národnostnej menšiny a súčasne v cudzom jazyku. c) Zabezpečenie adekvátnej starostlivosti, ochrana detí s vážnymi poruchami, individualizovaný prístup a transparentnosť služieb – prostredníctvom transformácie špeciálnych výchovných zariadení na komunitne orientovaný systém podpory a prevencie.
b)	Má návrh významný vplyv na niektorú zo zraniteľných skupín obyvateľstva alebo skupín v riziku chudoby alebo sociálneho vylúčenia? Špecifikujte ovplyvnené skupiny v riziku chudoby a sociálneho vylúčenia a popíšte vplyv na ne. Je tento vplyv väčší ako vplyv na iné skupiny či subjekty? Uveďte veľkosť jednotlivých ovplyvnených skupín.	
c)	Zraniteľné skupiny alebo skupiny v riziku chudoby alebo sociálneho vylúčenia sú napr.: - domácnosti s nízkym príjmom (napr. žijúce iba zo sociálnych príjmov, alebo z príjmov pod hranicou rizika chudoby, alebo s príjmom pod životným minimom, alebo patriace medzi 25% domácností s najnižším príjmom), - nezamestnaní, najmä dlhodobo nezamestnaní, mladí nezamestnaní a nezamestnaní nad 50 rokov, - deti (0 – 17), - mladí ľudia (18 – 25 rokov), - starší ľudia, napr. ľudia vo veku nad 65 rokov alebo dôchodcovia, - ľudia so zdravotným postihnutím, - marginalizované rómske komunity - domácnosti s 3 a viac deťmi, - jednorodičovské domácnosti s deťmi (neúplné rodiny, ktoré tvoria najmä osamelé matky s deťmi),	Áno, návrh má pozitívny vplyv k bodu a) na: - deti a žiakov z MRK - deti a žiakov s odlišným materinským jazykom - deti a žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami vrátane detí a žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia - fyzické osoby, ktoré skončili plnenie povinnej školskej dochádzky v základnej škole bez ukončeného primárneho vzdelania k bodu b) na: - deti a žiakov, ktorí sú príslušníkmi národnostných menšín k bodu c) na: - deti a žiaci s poruchami správania a ich rodiny - zamestnancov v špeciálnych výchovných zariadeniach

- príslušníci tretích krajín, azylanti, žiadatelia o azyl, - iné zraniteľné skupiny, ako sú napr. bezdomovci, ľudia opúšťajúci detské domovy alebo iné inštitucionálne zariadenia	
---	--

4.3 Identifikujte a popíšte vplyv na rovnosť príležitostí. Identifikujte, popíšte a kvantifikujte vplyv na rovnosť žien a mužov.	
a)	4.3.1 Dodržuje návrh povinnosť rovnakého zaobchádzania so skupinami alebo jednotlivcami na základe pohlavia, rasy, etnicity, náboženstva alebo viery, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie alebo iného statusu? Mohol by viesť k nepriamej diskriminácii niektorých skupín obyvateľstva? Ak áno, ktoré skupiny sú takto ovplyvnené a akým spôsobom?
b)	Návrh podporuje rovnaké zaobchádzanie a nediskriminačný prístup detí bez ohľadu na pôvod, jazyk či zdravotné znevýhodnenie. Znižuje riziko nepriamej diskriminácie .
c)	4.3.2 Môže návrh viesť k zväčšovaniu nerovností medzi ženami a mužmi? Podporuje návrh rovnosť príležitostí? Má návrh odlišný vplyv na ženy a mužov? Popíšte vplyvy.
d)	Popíšte riziká návrhu, ktoré môžu viesť k zväčšovaniu nerovností:
e)	Popíšte pozitívne vplyvy návrhu na dosahovanie rovnosti žien a mužov, rovnosti príležitostí žien a mužov, prípadne vplyvy na ženy a mužov, ak sú odlišné:
f)	Má návrh významné vplyvy na niektorú zo zraniteľných skupín obyvateľstva? Ak áno, aké? Akým spôsobom? Zraniteľnou skupinou obyvateľstva sa rozumejú najmä ženy ohrozené viacnásobnou diskrimináciou, tehotné matky, seniorky, ženy patriace do marginalizovaných skupín obyvateľstva, migrantky, ženy a dievčatá so zdravotným postihnutím, obeť násilia a pod.
g)	Pri identifikovaní vplyvov na rovnosť žien a mužov treba vziať do úvahy existujúce rozdiely medzi ženami a mužmi, ktoré sú relevantné k danej politike. Podpora rovnosti žien a mužov nespočíva len v odstraňovaní obmedzení a bariér pre plnohodnotnú účasť na ekonomickom, politickom a sociálnom živote spoločnosti ako aj rodinnom živote, ale taktiež v podpore rovnosti medzi nimi. V ktorých oblastiach podpory rovnosti žien a mužov návrh odstraňuje prekážky a/alebo podporuje rovnosť žien a mužov? Medzi oblasti podpory rovnosti žien a mužov okrem iného patria: - podpora slobodného výberu povolania a ekonomickej činnosti - podpora vyrovnávania ekonomickej nezávislosti, - zosúladenie pracovného, súkromného a rodinného života, - podpora rovnosti príležitostí pri participácii na rozhodovaní, - boj proti domácemu násiliu, násiliu na ženách a obchodovaniu s ľuďmi, - podpora vnímania osobnej starostlivosti o dieťa za rovnocennú s ekonomickou činnosťou a podpora neviditeľnej práce v domácnosti ako takej, - rešpektovanie osobných preferencií pri výbere povolania a zosúladovania pracovného a rodinného života.

4.4 Identifikujte, popíšte a kvantifikujte vplyvy na zamestnanosť a na trh práce. <i>V prípade kladnej odpovede pripojte odôvodnenie v súlade s Metodickým postupom pre analýzu sociálnych vplyvov.</i>		
a)	Uľahčuje návrh vznik nových pracovných miest? Ak áno, ako? Ak je to možné, doplňte kvantifikáciu.	
b)	Identifikujte, v ktorých sektoroch a odvetviach ekonomiky, v ktorých regiónoch, pre aké skupiny zamestnancov, o aké typy zamestnania /pracovných úväzkov pôjde a pod.	Bez vplyvu
c)	Vedie návrh k zániku pracovných miest? Ak áno, ako a akých? Ak je to možné, doplňte kvantifikáciu	
d)	Identifikujte, v ktorých sektoroch a odvetviach ekonomiky, v ktorých regiónoch, o aké typy zamestnania /pracovných úväzkov pôjde a pod. Identifikujte možné dôsledky, skupiny zamestnancov, ktoré budú viac ovplyvnené a rozsah vplyvu.	Bez vplyvu
e)	Ovplyvňuje návrh dopyt po práci? Ak áno, ako?	
f)	Dopyt po práci závisí na jednej strane na produkcii tovarov a služieb v ekonomike a na druhej strane na cene práce.	Bez vplyvu
g)	Má návrh dosah na fungovanie trhu práce? Ak áno, aký?	
h)	Týka sa makroekonomických dosahov ako je napr. participácia na trhu práce, dlhodobá nezamestnanosť, regionálne rozdiely v mierach zamestnanosti. Ponuka práce môže byť ovplyvnená rôznymi premennými napr. úrovňou miezd, inštitucionálnym nastavením (napr. zosúladenie pracovného a súkromného života alebo uľahčovanie rôznych foriem mobility).	Osoby, ktoré ukončili povinnú školskú dochádzku bez získania primárneho vzdelania, budú mať možnosť dosiahnuť základnú kvalifikáciu, čo zvýši ich šance na vstup na trh práce a zníži mieru funkčnej negramotnosti. Opatrenia tým zvyšujú zamestnatelnosť osôb bez ukončeného základného vzdelania a znižujú riziko ich dlhodobej nezamestnanosti.
i)	Má návrh špecifické negatívne dôsledky pre isté skupiny profesií, skupín zamestnancov či živnostníkov? Ak áno, aké a pre ktoré skupiny?	
j)	Návrh môže ohrozovať napr. pracovníkov istých profesií favorizovaním špecifických aktivít či technológií.	Bez vplyvu
k)	Ovplyvňuje návrh špecifické vekové skupiny zamestnancov? Ak áno, aké? Akým spôsobom?	
l)	Identifikujte, či návrh môže ovplyvniť rozhodnutia zamestnancov alebo zamestnávateľov a môže byť zdrojom neskoršieho vstupu na trh práce alebo predčasného odchodu z trhu práce jednotlivcov.	Bez vplyvu